

Fernando Vázquez Arias

BIOGRAFÍA

Biografía

Fernando Vázquez Arias, fillo de **José Vázquez Marín** e **Esther Arias Pérez**, naceu en **Rendos**, unha pequena aldea do concello de **Santiso (A Coruña)**, o **12 de outubro de 1957**. No ano **1964**, a súa familia trasladouse a **Melide**, onde, con **12 anos**, comezou a recibir as súas primeiras leccións de música do seu pai, tamén músico, e iniciouse no estudo da trompeta. Participou na orquestra *La Nueva Estrella*, dirixida polo seu pai, e máis tarde asumiu a responsabilidade dos arranxos e da dirección musical da mesma. O seu pai, **José Vázquez Marín**, desempeñou un papel decisivo na súa formación, sendo un home emprendedor cunha visión avanzada no ámbito musical, o que influíu de xeito significativo na carreira de Fernando. Esta influencia foi clave para que, no futuro, desenvolvese importantes proxectos musicais. Ao longo da súa infancia e adolescencia, creceu nun ambiente musical que modelou o seu desexo de dedicarse por completo á música.

Primeiros estudos

Con **14 anos**, comezou os seus estudos de piano de forma privada con **Lolita Morate**, a única profesora deste instrumento na comarca de **Melide**. Ela animouno a cursar o instrumento a nivel oficial, e un ano despois presentouse por libre aos cursos de solfexo e ao primeiro curso de piano, superándoos con éxito. Con **16 anos**, por iniciativa do seu pai, matriculouse oficialmente no **Conservatorio da Coruña**, nas especialidades de trompeta, piano e composición. Os seus profesores en distintas materias foron **José Ferrer**, **Mercedes Goicoa** e **Rogelio Groba**. Durante estes anos, alternou os seus estudos escolares coa música, desprazándose ao conservatorio dúas veces por semana xunto ao seu pai. Co tempo, Fernando adquiriu varias titulacións superiores, incluíndo *Profesor Superior de Harmonía e Composición*, *Profesor Superior de Solfexo*, *Profesor de Piano* e *Trompeta*. Destacou ao gañar o *Premio de Honor Fin de Carreira* na especialidade de piano, outorgado por primeira vez por un conservatorio galego. Nesta etapa, escribiu as súas primeiras obras para piano, cancións para solistas vocais e composicións camerísticas e corais.

Primeiras composicións A maioría das obras escritas nesta época son froito dos traballos realizados para as clases de composición con **Rogelio Groba**, incluíndo corais, fugas, tríos e obras para coro mixto, así como para distintos instrumentos e grupos de cámara. Entre estas, destacan as obras para piano: *Nocturno*, *Campás Melidenses*, *Danza do Liño*, *Muiñeira Sarcástica* e *Terra de Melide*, que el mesmo interpretou nos concertos matinais organizados polo conservatorio no **Teatro Rosalía de Castro**.

Etapa de formación en Madrid

Entre **1986 e 1991**, asistiu, cunha bolsa da *Xunta de Galicia*, ao **Real Conservatorio Superior de Música de Madrid** para cursar estudos superiores de Dirección de Orquestra e Coros, baixo a tutela dos mestres **Marcos Vega**, **Pablo Sánchez** e **Francisco García Nieto**, obtendo as máximas cualificacións. Durante cinco anos, realizou desprazamentos semanais para asistir ás clases, ao mesmo tempo que atendía as súas obrigas profesionais en Galicia. Converteuse no primeiro músico galego en obter o título nesta especialidade.

Cursos internacionais

Culminou esta etapa de estudos asistindo como alumno activo aos cursos internacionais de dirección impartidos polo mestre ruso **Guennadi Rozhdéstvenski** en *Siena* (**1989**) e o alemán **Helmuth Rilling** en *Santiago* (**1992**).

Ampliación de estudos e comezos profesionais

Paralelamente aos seus estudos musicais, desenvolveu a súa actividade profesional primeiro como intérprete de trompeta, despois como pianista e, máis tarde, como director. Como intérprete de trompeta, participou nas formacións musicais creadas polo

seu pai. En **1976**, coincidindo co seu servizo militar, presentouse a unhas probas en **Madrid** para formar parte da *Banda Militar da Coruña*, onde permaneceu dous anos. Posteriormente, foi solicitado para integrar distintos grupos musicais como trompetista e uniuse á *Orquestra de Jazz da Coruña*, creada en **1985**.

Fernando Vázquez Arias ofrecía recitais de piano, acompañaba a solistas líricos e colaboraba coa cantante galega **Ana Kiro** nos seus concertos de verán. Ademais, participaba como pianista na **Orquestra de Cámara Municipal da Coruña**. Durante esta etapa, a soprano **María Luisa Nache** ofreceulle o posto de *mestre de repertorio* para as clases de canto no conservatorio da cidade.

Centrado no estudo da trompeta, o piano e a composición, **Fernando** estableceu contacto con numerosos profesionais e estudantes do ámbito lírico, acompañándoos nas súas clases e nos concertos organizados por diversas entidades culturais, concellos, deputacións e a *Xunta de Galicia*. Ao longo da súa carreira, ofreceu centos de concertos por toda Galicia, actuando en vilas e cidades, en salóns, auditorios e teatros.

En algunhas localidades galegas, destacou pola súa versatilidade, actuando primeiro como trompetista, logo como pianista, director de banda, director de coro e finalmente como director de orquestra sinfónica.

Como director, en **1985** formou o seu primeiro grupo de corda, unha *Camerata Musical* integrada por profesores e alumnos do conservatorio da Coruña, dando saída ás súas aspiracións musicais. Os ensaios realizáronse no local da *Asociación Filarmónica* da cidade. Este proxecto mantívose ata finais de **1986**, cando se trasladou a **Madrid** para iniciar os seus estudos de dirección.

O seu primeiro posto como director

En 1982, aos **25 anos**, a súa carreira dá un xiro importante ao ser nomeado director da **Coral Polifónica El Eco da Coruña**, unha importante formación histórica moi arraigada na cidade. O seu principal cometido é preparar os coros para a tempada de ópera da cidade herculina. Asumirá a dirección en dúas etapas distintas: de **1982 a 1986** e de **2007 a 2011**. Esta oportunidade ábrelle as portas ao mundo coral, a ópera, a zarzuela e á dirección de orquestra, co que levaba tempo soñando. Será o punto de partida para decidirse pola dirección orquestral e comezar os estudos no **Real Conservatorio Superior de Música de Madrid**, onde asiste a clases entre **1986 e 1992**.

Primeira etapa (1982-1986) Na súa primeira etapa como director de **El Eco**, interpreta concertos polifónicos por todo o territorio galego e encárgase principalmente de preparar as partes corais para os **Festivais de Amigos da Ópera da Coruña**. • Na tempada **1983**, interpretarán **La Forza del Destino**, de **G. Verdi**, **O Barbeiro de Sevilla**, de **Rossini**, e **Andrea Chénier**, de **Umberto Giordano**. • Na tempada **1984**, interpretarase **Aída**, de **G. Verdi**, **A Italiana en Arxel**, de **Rossini**, e **Carmen**, de **G. Bizet**. • En **1985**, prepara a ópera **Otelo**, de **G. Verdi**, para ser interpretada no **Auditorio Conde Duque de Madrid**.

Segunda etapa (2007-2011) Nesta segunda etapa, aborda diversos programas de concertos polifónicos e grava un disco con obras do compositor lucense **Alejandro Besteiro**. Tamén prepara as partes corais das tempadas de **Amigos da Ópera da Coruña**: • **Macbeth**, de **Verdi** (2008), • **Gala Lírica** (2009), • **I Puritani**, de **V. Bellini** (2010), • **Rigoletto**, de **G. Verdi** (2011). Durante estes anos, leváronse de xira por Galicia algunhas producións multimedia de Fernando Vázquez Arias, con estreas no **Teatro Colón da Coruña**: • **Grandes Coros de Ópera** en 2009, • **Antoloxía da zarzuela** en 2010, • **Gala Americana** en 2011.

[Imaxes e prensa da etapa á fronte da Coral El Eco](#)

Director musical do Concello de Lalín

En novembro de **1987**, preséntase a unha praza no **Concello de Lalín** para o posto de director do conservatorio. O seu cometido será dirixir a banda municipal e o coro, así como impartir clases de **piano, harmonía, contrapunto, fuga, composición e instrumentación**. Gaña o concurso oposición e permanecerá na praza ata xullo de **1993**. Esta etapa é fundamental para a súa carreira como director e compositor, aínda que nese momento xa dispoñía dunha gran experiencia musical. É neste posto onde poderá desenvolver toda a súa capacidade artística forxada durante anos de estudos e práctica musical. Naquel momento, o conservatorio de **Lalín** funcionaba como filial do **Conservatorio de A Coruña**, polo que carecía de independencia administrativa e capacidade para contratar profesorado especializado. Nos primeiros anos da súa estadia en **Lalín**, Fernando Vázquez Arias conseguiu crear un conservatorio profesional autónomo e independente de grao medio, asumindo o propio concello a titularidade, o que permitiu contratar profesores especializados en cada materia, incluíndo corda e percusión, sendo pioneiros entre os conservatorios galegos.

O **17 de maio de 1991**, despois de varios anos solicitando aos responsables políticos municipais e autonómicos a conveniencia de ter instalacións adecuadas para o centro e as agrupacións musicais, inaugurouse o edificio do conservatorio e o **Auditorio de Lalín**, onde estreou a súa **Cantata do Deza**, composta para a ocasión e interpretada pola **Orquestra Camerata do Porto** xunto cos coros de **Lalín** e **Ars Musicae de Pontevedra**, dirixidos polo autor. A idea da obra naceu dun encontro casual entre o xornalista **Armando Vázquez Crespo**, afincado en Madrid, e o compositor, nunha das viaxes en tren de **Lalín** a **Madrid**. Escrita para coro e orquestra de cordas, frauta e piano, a **Cantata do Deza** consta de **6 movementos** e está inspirada en sitios e lugares emblemáticos das **Terras do Deza**. Os seus movementos son: **Deza, Trasdeza, Agolada, Carbia, Camba e Dozón**. A inauguración do **Auditorio de Lalín**, o conservatorio e a estrea da **Cantata do Deza** foron tres feitos que reuniron os máis altos representantes da cultura e a política galegas, resultando nun grande éxito de público e crítica especializada. Este feito deu a coñecer o nome de Fernando Vázquez Arias en todos os ámbitos culturais de Galicia, demostrando unha vez máis a súa capacidade para coordinar e levar a cabo os proxectos

emprendidos. Fernando Vázquez Arias sempre tivo claro que o punto básico para desenvolver os seus proxectos musicais era o conservatorio como centro de ensino. Por iso puxo todo o seu empeño en conseguir o mellor profesorado dispoñible para impartir clases en **Lalín** e participar activamente nas agrupacións existentes, como a banda e o coro, pero sobre todo para iniciar a creación da orquestra do conservatorio, que puxo en marcha en **1990**. Nese momento, só existía unha orquestra semiprofesional en Galicia, a **Orquestra Municipal de A Coruña**, dirixida por **Rogelio Groba**, e, agás o conservatorio desa cidade, tampouco se impartía a práctica orquestral noutros centros da comunidade, fundamentalmente pola falta de profesores de corda. Foi nese contexto onde a súa irmá, **Rosa Vázquez Arias**, profesora de violín, foi a peza fundamental para iniciar as clases deste instrumento en **Lalín** e atender os ensaios parciais da recentemente creada orquestra de alumnos. Baixo a súa dirección e co seu traballo constante, conseguiu dotar o conservatorio, a banda de música, o coro e a orquestra de todo o material instrumental necesario para impartir as clases. Ademais, no ámbito artístico, estas formacións conseguiron un gran prestixio, realizando concertos exitosos por todo o territorio galego, participando en gravacións e programas de radio e televisión, recentemente creada a compañía **CRTVG**.

Composicións durante a etapa en Lalín

No ámbito da composición, durante a súa estancia en **Lalín**, escribiu numerosos arranxos musicais para as formacións que dirixía e obras orixinais dedicadas á comarca:

- **Cantata do Deza.**
- **O Aviador**, obertura para orquestra sinfónica inspirada no aviador **Joaquín Loriga**.
- **Un Canto a Lalín**, para coro e orquestra de cordas.
- **A Virxe dos Dolores**, marcha de procesión para banda de música.
- **Cando o Meniño Xesús veu gañar o Xubileo.**
- **A Cabalo Dunha Estrela**, panxoliña para coro e orquestra de cordas.
- **A Nosa Unión**, para coro e banda de música con textos do escritor **Xosé Neira Vilas**.
- **Suite de Muiñeiras.**
- **Suite de Valses Galegos.**

[Imaxes e prensa da etapa como director musical do Concello de Lalín](#)

Relación cos medios de comunicación e os estudos de gravación

En **1984**, coincidindo co inicio das emisións en galego por **RNE, Radio 4**, encárganlle un programa de música clásica, **O Quiosco da Música**. Foi o responsable de escribir os guións e escaletas, explicar e analizar obras, tocar o piano en directo e invitar a músicos e formacións artísticas vinculadas á música en Galicia. Nas tempadas **1992-93** e **1993-94**, foi contratado pola **CRTVG** para realizar un programa de música clásica co seu nome, **A Hora de Fernando Arias**, onde programaba obras clásicas, incluíndo a mellores músicos e grupos galegos e nacionais, como o tenor lírico **Alfredo Kraus**.

En **1992**, alternando co seu programa en Radio Galega, **Radio Nacional de España** contrátalo como asesor de **Radio Clásica** para os concertos gravados no Palacio da Ópera da Coruña, coincidindo coa creación da **Orquestra Sinfónica de Galicia** e as emisións de concertos clásicos programados na comunidade galega, retransmitidos en directo para toda España.

Gravacións, discos e vídeos

A produción audiovisual de Fernando Vázquez Arias é moi abundante. Ao longo de máis de catro décadas realizou gravacións en estudio e en concertos en directo, sendo rexistrado polas principais cadeas de radio e televisión. Aquí pode consultarse unha lista detallada das gravacións realizadas. Como intérprete, inicia a súa andaina nos estudos de gravación **Ruada** e **Cítola**, creados nos anos 80 na Coruña, dando lugar a outros recitais para emisoras de radio e televisión como **Antena 3 TV** e **Telecinco**. Cómpre destacar o concerto emitido por **TVE** no **Teatro Campoamor de Oviedo**, á fronte dos **Virtuosos de Moscova**, transmitido para toda España no segundo canal. Tamén sobresaen os programas monográficos producidos por **TVG**, como **Moderato Cantábile**, dirixido por Luis Mariño, ou os da **RG** conducidos por Nicolás Camino. No seu programa **Clásicos Populares** de **RNE**, presentado por Fernando Argenta e Araceli González Campa, destaca a presentación en directo da obra sinfónico-coral **Cantata Melidá**, no **Auditorio de Galicia**. En 2005, nos estudos de **TVE** en Prado del Rey, grava un disco do pianista **Miguel Fernández**, acompañado pola **Orquestra Sinfónica de Radio Televisión Española**. A súa relación cos medios de comunicación continúa durante anos, dando lugar a numerosas gravacións discográficas, de audio e vídeo.

[Imaxes e prensa da súa relación cos medios de comunicación](#)

Director de orquestras europeas

En 1994, Fernando Vázquez Arias é seleccionado como director musical para unha xira de 20 concertos por Galicia, Asturias e Castela e León, cos **Coros Doina** e a **Orquestra Filharmónica de Moldavia**, poñendo en escena **Luminaria**, un espectáculo lírico-sinfónico con guionistas, narradores, actores, solistas líricos, coro, ballet, coreógrafos, pintores,

proxeccións, luces e son. Este programa multidisciplinar, pioneiro no seu tempo, foi unha aposta do produtor galego **Bernardo Valiño**, creador e promotor da **Romaría Internacional**, proxecto que mantivo durante 20 anos e que deu a coñecer outros de Europa Central, América e Asia.

Luminaria, Espectáculo Lírico-Sinfónico Este proxecto supuxo un gran impulso na carreira de Vázquez Arias, poñéndose á fronte dunha orquestra sinfónica, coros e solistas profesionais. Realizáronse audicións en **Madrid** e **Chisináu** para seleccionar os mellores intérpretes, con ensaios na sede da Filharmónica de Moldavia e unha xira de concertos en xullo e agosto de 1994.

Xiras cos Virtuosos de Moscova e a Orquestra de Cámara de Chisináu En 1995, Vázquez Arias dirixe unha nova xira de concertos de verán por Galicia e Asturias, acompañado da **Orquestra de Cámara de Chisináu** e o pianista **Miguel Fernández**. En setembro dese mesmo ano, dirixe aos **Virtuosos de Moscova** no **Teatro Campoamor de Oviedo**, nunha gala transmitida en directo por **Radio Televisión Española**.

[Imaxes, vídeos e prensa das xiras de concertos con orquestras estranxeiras](#)

Xira por Checoslovaquia En 2001, Vázquez Arias foi convidado a dirixir a **Orquestra Filharmonie Bohuslava Martinů** de Checoslovaquia nunha xira de concertos. Un dos momentos destacados foi a estrea, na sala de concertos Dum Umění de Zlín, dun concerto para fagot e orquestra do compositor checo J. Lokaj. Ademais, o programa incluíu a **Sinfonía en do menor, Op. 9, núm. 2** de J. Ch. Bach e a **Cuarta Sinfonía** de Beethoven. Este concerto foi gravado en directo e publicado nun CD.

[Imaxes, vídeos e prensa da Xira por Checoslovaquia](#)

Director da Orquestra do Conservatorio Superior de Música da Coruña Entre 2004 e 2007, Fernando Vázquez Arias exerceu como director da Orquestra do Conservatorio Superior de Música da Coruña, e entre 2019 e 2022 foi profesor de dirección e director da orquestra e o coro. Durante estes períodos, dedicouse a mostrar o traballo dos alumnos en diversos escenarios, ademais de gravar algunhas das súas actuacións en audio e vídeo.

[Imaxes e vídeos da Orquestra do Conservatorio Superior de Música da Coruña](#)

Proxectos musicais encargados pola Consellería de Cultura

En 1996, a **Consellería de Cultura da Xunta de Galicia** encarga a Fernando Vázquez Arias catro grandes proxectos musicais: un festival de bandas, un festival de orquestras xoves, o primeiro curso de prácticas orquestrais de Galicia, e a creación da **Xove Orquestra Sinfónica de Galicia (XOG)**.

Creación da Xove Orquestra Sinfónica de Galicia (XOG) e da Escola de Prácticas Orquestrais O inicio da **Escola de Prácticas Orquestrais** supuxo un punto de conexión entre os conservatorios galegos e as formacións orquestrais emerxentes. Seleccionáronse

90 mozos músicos e 13 profesores, principalmente galegos, para formar a **XOG** baixo a dirección de Fernando Vázquez Arias. O proxecto culminou cun concerto de presentación no **Palacio de Congresos de Santiago de Compostela** o 17 de maio de 1996, Día das Letras Galegas, coa asistencia das máximas autoridades do goberno galego. A **XOG** continuou con xiras polas principais cidades e vilas de Galicia.

Festivais de bandas e xoves orquestras do Xacobeo'99 No marco do **Xacobeo'99**, organizouse o **Festival de bandas e xoves orquestras**, cunha selección das mellores formacións galegas. Os concertos foron transmitidos por **CRTVG** desde diversos lugares emblemáticos de Galicia, combinando música en directo con intervencións narrativas dos presentadores.

[Imaxes, vídeos e prensa dos proxectos musicais encargados pola Consellería de Cultura da Xunta de Galicia](#)

Melide: Un proxecto único no corazón do Camiño Francés

A finais de 1991, Fernando Vázquez Arias foi convocado para emprender un ambicioso proxecto musical en Melide, a súa vila de adopción, situada en pleno Camiño Francés, un proxecto que compatibilizou coa dirección musical do Concello de Lalín ata 1993.

Primeiros pasos no Conservatorio de Melide

A partir dese momento, dedicou gran parte do seu tempo e enerxía á creación do Conservatorio Municipal de Melide, o Auditorio, a Banda de Música e a Orquestra do Conservatorio, que posteriormente se convertería na **Orquestra Sinfónica de Melide**. Con esta formación, Vázquez Arias desenvolveu unha labor de divulgación de obras de novos autores e ofreceu aos músicos e solistas galegos a oportunidade de participar nunha orquestra sinfónica. Durante máis de 25 anos, promoveu proxectos musicais innovadores e organizou xiras por Galicia, España e Portugal, nas que gravaron CDs e vídeos musicais, promocionando a música clásica, a zarzuela, a ópera e os musicais. Estes proxectos multimedia cautivaron ao público galego polo seu carácter novidoso. Neste proxecto contou co apoio da súa irmá, **Rosa Vázquez Arias**, profesora de violín do conservatorio e concertino da orquestra, quen desempeñou un papel fundamental na formación de alumnos e na coordinación da sección de corda durante varias décadas. Xunto a **Miguel Pampín**, alcalde de Melide e amigo de infancia de Vázquez Arias, traballaron estreitamente para establecer un centro musical que canalizara a inquietude artística de Melide. Grazas aos seus esforzos, a **Xunta de Galicia** cedeu ao Concello o antigo edificio do instituto, que se converteu no Conservatorio Municipal de Grao Medio de Melide. O **27 de decembro de 2013**, tras numerosas adaptacións do proxecto inicial, inaugurouse o **Auditorio de Melide** coa obra sinfónica **Mellite Auditorium** e o pasodobre galego **Melide no Camiño**, ambas interpretadas pola Orquestra Sinfónica de Melide baixo a dirección do seu autor, Fernando Vázquez Arias.

Obras dedicadas a Melide

Fernando Vázquez Arias dedicou varias obras a Melide, incluíndo: • **Campás Melidenses e Terra de Melide** (para piano e orquestra sinfónica) • **Cantata Melidá** (para coro, solistas e orquestra sinfónica) • **Mellite Auditorium** (para orquestra sinfónica) • **Melide no Camiño** (pasodobre, para banda de música e orquestra sinfónica)

[Fotos y dossier de prensa de la Orquesta Sinfónica de Melide](#)

Creación da Asociación de Conservatorios Municipais de Galicia

O **Concello de Melide**, ao igual que outros municipios do seu tamaño, carecía nese momento de instalacións adecuadas para albergar un proxecto musical de gran envergadura. Unha figura clave na realización deste proxecto foi o alcalde **Miguel Pampín Rúa**, quen estivo á fronte do consistorio entre **1991** e **2004**. Durante o seu mandato, sentáronse as bases para facer realidade o que se convertería no proxecto musical máis importante das vilas polas que transcorre o **Camiño Francés** cara a **Santiago de Compostela**. O **Conservatorio Elemental de Música Municipal de Melide** iniciou a súa actividade no curso **1991-92**, financiado integramente con fondos municipais. As súas primeiras instalacións situáronse nas **Escolas do Forte**, un espazo provisional, antes de trasladarse á recentemente inaugurada **Casa da Cultura**, onde **Fernando Vázquez Arias** ofreceu un recital de piano para conmemorar a apertura. Non obstante, estas novas instalacións resultaron insuficientes para obter a acreditación oficial de grao profesional e para acoller os proxectos que xa estaban en marcha. Neste contexto, **Fernando Vázquez Arias** tomou a iniciativa de fundar a **Asociación de Conservatorios Municipais de Galicia**, con sede en **Melide**. Este organismo reuniu periodicamente aos directores e responsables políticos dos diferentes conservatorios municipais para coordinar e xestionar as peticións, tanto económicas como de moratorias, necesarias para adaptar as instalacións ao modelo esixido pola inspección técnica da **Xunta de Galicia**. O traballo desta asociación pronto deu os seus froitos, conseguindo que a **Xunta** e as catro deputacións provinciais contribuísen con axudas económicas destinadas aos conservatorios municipais da comunidade. Así mesmo, logrouse unha tregua por parte da inspección técnica, permitindo aos concellos adaptar ou buscar novas ubicacións para cumprir coas normativas. Grazas a este esforzo colectivo, abriuse a posibilidade para que os alumnos do mundo rural completasen os seus estudos de **Grao Profesional** en igualdade de condicións cos estudantes das cidades.

Grandes Proxectos Musicais Creado en Melide

Cantata Melidá

Con motivo do **Xacobeo 1999**, dentro dos actos organizados polos Cabaleiros da Orde do Camiño de Santiago, Fernando Vázquez Arias estreou a súa obra *Cantata Melidá* o 25 de xullo no Hostal dos Reis Católicos de Santiago de Compostela. Baseada en textos de Ramón Fraga García, a cantata rende homenaxe á terra de Melide, ás súas paisaxes, costumes, santuarios, ríos e, sobre todo, á súa xente. Aínda que as referencias xacobeas están presentes, a obra céntrase nesta comarca clave do Camiño Francés. A obra, composta por dez movementos, está escrita para coro, orquestra sinfónica, soprano, tenor e barítono, e está dedicada á memoria de **José Vázquez Marín**, pai do compositor.

A Trashumancia

No ano 2000, a **Orquestra Sinfónica de Melide** foi convidada a participar no espectáculo multidisciplinar *A Trashumancia*, producido por unha compañía francesa e organizado na Praza do Obradoiro de Santiago de Compostela. A montaxe, dirixida por Fernando Vázquez Arias, foi un despregue de luz, son e posta en escena sen precedentes en Galicia, que cautivou ao público. Esta experiencia foi o punto de partida para que o mestre creara a súa propia produtora de espectáculos, abrindo unha nova vía na produción musical galega.

Concertos coa Sinfónica de Melide en apoio a compositores e solistas galegos

En 1997, a Orquestra Sinfónica de Melide participou nos concertos do evento **Galicia Terra Única**, con actuacións en toda a comunidade, destacando a realizada no Hostal dos Reis Católicos de Santiago. Ese mesmo ano, estrearon no Teatro Rosalía de Castro da Coruña o primeiro concerto para guitarra e orquestra do compositor galego Enrique Rodríguez Iglesias, interpretado polo guitarrista **Eulogio Albalat**. En 1998, en Melide, estreouse a obra *Historia dun Xoguete* do compositor vigués Luis Carro, para narrador e orquestra, coa participación de **Alberto Comesaña** como narrador, recoñecido músico e creador do dúo **Amistades Peligrosas**.

Cantan os poetas: Ciclo de lieder de autores galegos

Ese mesmo ano, Vázquez Arias organizou unha xira de concertos en colaboración cos conservatorios da Coruña, Lugo e Pontevedra. Nestes concertos, interpretáronse lieder de autores galegos, acompañando a destacados solistas e profesores dos conservatorios. En xullo, a **Orde de Cabaleiros e Damas do Camiño de Santiago** encargou unha serie de concertos titulados *Antoloxía da Zarzuela*, que se representaron en varias localidades,

como Padrón, durante os actos do **Xacobeo 1999**. Estes concertos foron gravados integramente pola TVG.

Milenio Festival e Concerto dos Solistas Galegos

Fernando Vázquez Arias participou en diversos eventos do **Milenio Festival**, destacando a súa actuación na Praza do Obradoiro. A finais de 1999, puxo en marcha o proxecto **Concerto dos Solistas Galegos**, no que participaron músicos como **Narciso Pillo** (saxofón), **Eulogio Albalat** (guitarra), **Javier Vázquez Grela** (piano), **José Vázquez García Serrano** (piano) e **Javier Viceiro-Filgueira** (trompeta).

[Imaxes, vídeos e prensa dos Grandes Proxectos Musicais Creado en Melide](#)

Festivais e Concertos Creado en Melide

En 2000, **Fernando Vázquez Arias**, consciente das limitadas oportunidades para músicos, intérpretes e creadores galegos, puxo en marcha un ambicioso proxecto como director e produtor musical. Con base na **Orquestra Sinfónica de Melide**, formada por músicos galegos e solistas líricos e instrumentais, Vázquez Arias levou a súa música durante 20 anos por toda Galicia e a outras cidades de España e Portugal. O obxectivo principal do proxecto foi a estrea de obras de autores galegos, incluíndo música sinfónica, ópera, copla e zarzuela. Tamén innovou coa introdución de espectáculos multimedia, unha proposta inédita en Galicia ata ese momento. A súa primeira gran produción, *Música do Cine*, combinou música de bandas sonoras con solistas vocais galegos. Entre 2001 e 2015, este programa foi un éxito rotundo, realizando múltiples xiras en diferentes versións e ofrecendo unha experiencia única para o público galego.

O impulso á lírica e as xiras por Galicia

O repertorio da **Orquestra Sinfónica de Melide**, baixo a dirección de Fernando Vázquez Arias, destacou polo seu enfoque na lírica, un campo pouco explorado por outras orquestras galegas. Arias, dúos, coros e música instrumental formaron parte dos programas presentados en xiras nos anos 1998, 1999, 2002, 2004, 2010 e 2015. Estes concertos, apoiados por diversas entidades culturais, foron protagonizados por un elenco integramente galego, incluíndo artistas como **Teresa Novoa**, **Antonio Campo**, **Cecilia Gallego**, **Francisco Heredia**, **Susana de Lorenzo**, **Miguel Rivas** e **Margarita Guerra**. Participaron corais como a **Coral Polifónica de Melide**, **Liceo Marítimo de Vilagarcía**, **El Eco da Coruña** e **Follas Novas da Coruña**.

Producións pioneiras en Galicia

Unha vez máis, queda claro que **Fernando Vázquez Arias**, coas súas propostas, mantén o espírito e o compromiso de impulsar de maneira significativa aos creadores, músicos e

solistas galegos. Esta iniciativa contrasta notoriamente con outros proxectos que, a pesar de contar con enormes orzamentos, resultan pouco efectivos para o desenvolvemento e promoción dos nosos músicos. O ano **2002** representou para a **Orquestra Sinfónica de Melide** e o seu director un esforzo extraordinario, ofrecendo diversos programas en escenarios de toda Galicia, así como en España e **Portugal**.

Música do Cine

Entre 2001 e 2015, a orquestra percorreu Galicia co espectáculo *Música do Cine*, que incluíu as principais bandas sonoras do cine. Este evento innovador combinou unha gran orquestra sinfónica, ballet recreando escenas cinematográficas, e solistas vocais, ofrecendo unha experiencia visual e sonora única. Foi a primeira vez que un espectáculo deste tipo, cunha produción completamente galega, se realizaba en Galicia.

Catro Décadas para un Musical

Co estreo en Melide do espectáculo *Catro Décadas para un Musical* o 16 de agosto de 2002, Vázquez Arias introduciu un formato innovador en Galicia, combinando música en directo cunha gran orquestra sinfónica, cantantes solistas e coreografías. Este espectáculo contou coa participación de artistas galegos recoñecidos como **Alberto Cunha, Manuel Iglesias, Fernando Martí, Susana de Lorenzo, Rocío Jiménez, Irene e Jazmín Abuín Janeiro**, xunto co **Atlántico Ballet** e as coreografías de **Berna e Andrés Carballeira**.

Voces no Camiño de Santiago

En 2003, o **Concello de Melide** encargou a Fernando Vázquez Arias a organización do primeiro festival *Voces no Camiño de Santiago*, un concurso que abrangue diferentes estilos musicais como arias de ópera, zarzuela, canción española, arias de musicais e canción lixeira. O festival, celebrado o 10 de maio de 2003, contou con 16 voces finalistas en diversas especialidades, e os gañadores obtiveron a oportunidade de participar en futuros proxectos coa Sinfónica de Melide.

A Copla

O 15 de agosto de 2003, Fernando Vázquez Arias estreou o espectáculo musical "A Copla", un programa monográfico centrado na música popular española e flamenco. Para este espectáculo foi necesario non só unha orquestra sinfónica, senón tamén un corpo de baile, coro, guitarrista, percusionistas e solistas vocais con experiencia en música andaluza. O guionista Xabier Cruz encargouse de presentar o espectáculo, cohesionando todo o evento musical.

Concertos no Auditorio Nacional

O éxito do concerto de 2002 en Madrid abriu novas portas para a **Orquestra Sinfónica de Melide**, resultando en dous concertos no Auditorio Nacional, un en 2003 e outro en 2004.

O segundo concerto, o **26 de marzo de 2004**, contou coa colaboración do **Coro da Universidade de Alcalá de Henares** e do **Coro do Colexio “Nuestra Señora de las Maravillas”**.

Galicia nos Sentidos

En 2004, a Consellería de Cultura da Xunta de Galicia organizou o ciclo "Galicia nos Sentidos", no que a Orquestra Sinfónica de Melide participou en dous concertos: un na Concatedral de San Xulián de Ferrol e outro na Igrexa de San Francisco de Pontevedra.

Estreas O 25 de decembro de 2004, durante o *Concerto de Nadal* en Melide, Fernando Vázquez Arias estreou a súa *Sinfonía Romántica*, que acompañou con obras de Tchaikovsky e Grieg. Ao ano seguinte, a orquestra levou este programa en xira por diferentes salas de Galicia, como o Auditorio de Galicia en Santiago, o Teatro Jofre en Ferrol, o Teatro Rosalía de Castro na Coruña e o Círculo das Artes en Lugo. A pesar da súa intensa actividade como produtor, director, creador de proxectos musicais e profesor, Vázquez Arias sempre mantivo o desexo de compoñer música. Así naceu o seu *Concerto para piano e orquestra*, o segundo concerto na historia de Galicia escrito por un músico galego. Este concerto foi dedicado ás persoas con síndrome de Down, especialmente a Down Compostela, en recoñecemento ao seu labor social. A estrea tivo lugar o 30 de abril de 2005 no Auditorio de Galicia, coa Orquestra Sinfónica de Melide fusionada coa Orquestra Sinfónica do Conservatorio Superior de Música da Coruña. O solista foi o pianista Javier Vázquez Grela, baixo a dirección do propio autor.

[Imaxes, vídeos e prensa dos festivais e concertos creados en Melide](#)

Concertos na provincia co patrocinio da Deputación da Coruña

Entre os anos 2006 e 2015, a **Deputación da Coruña** subvencionou a **Orquestra Sinfónica de Melide** para desenvolver unha serie de concertos pola provincia da Coruña.

Gran Concerto de Fragmentos de Ópera

O primeiro ano coa axuda da **Deputación** supuxo un paso máis no crecemento da agrupación melidense, marcando a súa incursión no xénero lírico por excelencia: a ópera. Este programa, titulado *Gran Concerto de Fragmentos de Ópera*, foi estreado no **Palacio da Ópera** da Coruña e incluíu algunhas das máis famosas oberturas, arias e dúos dos principais compositores italianos e franceses de finais do século XIX. As obras interpretadas abrangueron desde *O barbeiro de Sevilla*, pasando pola *Habanera de Carmen*, ata o mítico *Brindis de La Traviata*. O obxectivo destes concertos foi achegar a música culta a todos os públicos, incrementando así a afección e a asistencia nos auditorios da provincia. Este obxectivo foi amplamente conseguido, dado que en cada unha das actuacións houbo un cheo absoluto. As voces seleccionadas para este proxecto foron a soprano malagueña **Cecilia Gallego**, formada en **Madrid** e **Austria**, e o tenor

de **Barakaldo** e profesor do **Conservatorio de Málaga**, **Francisco Heredia**, quen volveu colaborar coa orquestra neste novo proxecto.

Concerto Vienés

En 2007, **Fernando Vázquez Arias** formulou a segunda xira de concertos pola provincia da Coruña cun programa austríaco titulado *Concerto Vienés*, que incluía oberturas, valeses, polcas e marchas de **Franz von Suppé** e **Johann Strauss**. Este programa, financiado pola **Deputación da Coruña** en colaboración cos concellos de **Santiago de Compostela**, **A Coruña**, **Ferrol**, **Culleredo** e **Melide**, tivo un gran éxito e foi solicitado para ser interpretado noutras localidades de **Galiaia**. Tamén foi un dos primeiros concertos programados no **Teatro Colón** da Coruña e no **Teatro Jofrede Ferrol** tras a súa recente reforma.

Gallaecia

En marzo de 2008, **Fernando Vázquez Arias** levou de xira o musical *Gallaecia* no marco dos concertos da provincia da Coruña. A creación e estrea deste musical tivo lugar o 15 de agosto de 2007 en **Melide**. Por primeira vez na historia de **Galiaia**, uníronse distintas vertentes musicais para dar forma a un musical galego que reunise todas as estéticas e estilos practicados no noso país: a música sinfónica, o folk, a música popular e a música melódica. Todos os fragmentos musicais foron arranxados ou compostos para orquestra sinfónica, que serviu de fío condutor a todo o espectáculo. O programa completouse con presentacións e imaxes de vídeo proxectadas no escenario, así como ballet.

Os arranxos das obras, que permitiron conxuntar os diversos grupos e solistas, foron realizados por músicos galegos como **José V. García Serrano**, **Alberto Lago**, **Enrique Rodríguez**, **Fernando Vázquez Arias** e **Prudencio Romo**, sendo esta última obra póstuma para **Romo**, quen faleceu pouco antes da estrea do espectáculo. A música popular correu a cargo do grupo folk **Liorna** e das cantareiras e grupo de baile da **Agrupación Folclórica Trompos ós Pés**. As coreografías foron obra de **Andrés e Berna Carballeira**, mentres que a música melódica foi interpretada por **Susana de Lorenzo** e **Alberto Cunha**. O guiión e as presentacións que uniron todo o espectáculo foron realizados polo xornalista coruñés **Xabier Cruz**.

Grandes Coros de Ópera

A xira programada en 2009 levou por título *Grandes Coros de Ópera*. Durante anos, **Fernando Vázquez Arias** tivera en mente realizar unha gran aposta de colaboración en homenaxe a dous dos coros máis relevantes do panorama musical galego: a **Coral Polifónica El Eco** da Coruña e a **Coral Liceo Casino de Vilagarcía**. O patrocinio da **Deputación da Coruña** permitiu levar a cabo este ciclo de concertos, que incluíu un programa baseado nos coros e oberturas das óperas máis representativas de **Giuseppe Verdi**, **Gioachino Rossini**, **Vincenzo Bellini**, **Gaetano Donizetti**, **Aleksandr Borodin** e **Georges Bizet**, nunha fusión sinfónico-coral que contou, ademais dos coros mencionados, coa **Orquestra do Norte de Portugal** e a **Sinfónica de Melide**.

Fernando Vázquez Arias iniciou a súa carreira como director precisamente na **Coral El Eco**, que ten unha traxectoria de máis de 140 anos ininterrompidos, dedicando moitos esforzos aos coros de ópera e zarzuela. Fundado en 1981, o **Coro Liceo Casino de Vilagarcía**, liderado naquela época polo matrimonio **Orcajo-Guerra**, chegou polo camiño máis curto ao punto máis alto.

Antoloxía da Zarzuela

A xira de 2010 titulouse *Antoloxía da Zarzuela*. Con ela, **Fernando Vázquez Arias** volveu achegarse a un xénero moi atractivo e pouco divulgado en **Galicia**, pero moi apreciado entre o público das bandas de música, que foron quen o deron a coñecer na rexión. Este ciclo, patrocinado pola **Deputación da Coruña**, encheu o **Teatro Colón** da cidade herculina, así como a igrexa parroquial de **Muros**, a casa da cultura de **Corcubión** e o edificio de **Multiusos de Culleredo**.

O programa consistiu nunha selección de fragmentos extraídos de distintas obras destacadas do teatro lírico español. Para este ciclo de concertos, o director volveu contar coa soprano **Susana de Lorenzo**, secundada nesta ocasión polo barítono lucense **Miguel Rivas**. A parte vocal estivo a cargo da **Coral Polifónica El Eco** da Coruña. Este programa tamén se incluíu na programación do **Xacobeo 2010**, presentándose en tres grandes espazos abertos de tres fermosas vilas galegas: **Sanxenxo**, **Palas de Rei** e **Ribeira**. Para a montaxe destes espectáculos, contouse cun gran despregamento de técnicos galegos para o manexo dos equipos de son, iluminación e proxección de imaxes nos escenarios ao aire libre.

Gala Americana

En 2011, a xira estivo marcada pola *Gala Americana*, con concertos na provincia novamente patrocinados pola **Deputación da Coruña**. Este recital, no que artistas galegos fusionaron a música góspel, sinfónica e rock, viu a materialización dun proxecto innovador liderado por **Fernando Vázquez Arias** e a **Orquestra Sinfónica de Melide**, xunto aos solistas **Susana de Lorenzo** e **Alberto Cunha**, a **Coral El Eco** e a colaboración do grupo pop-rock **The Cerne**.

Nesta *Gala Americana*, fusionáronse distintos estilos musicais: música sinfónica, coral, popular americana, góspel, bandas sonoras, rock, etc. Como é habitual nas producións de **Fernando Vázquez Arias**, o espectáculo completouse cunha gran montaxe de luz, son e proxeccións audiovisuais. A primeira parte do programa rendeu homenaxe aos clásicos musicais americanos cunha coreografía e deseño de vestiario que nos introduciu no ambiente dos espectáculos de **Broadway**. A segunda parte dedicouse ao rock sinfónico, destacando os arranxos realizados nesta ocasión por **Enrique Rodríguez** e o propio **Vázquez Arias**.

The Cerne, grupo que participou nesta xira de concertos, fundouse en 2006 co propósito de interpretar música dos clásicos do pop-rock. Formado por varios amigos músicos que pertencían a distintos grupos de **Carballo (A Coruña)**, decidiron reunirse para dar vida a

un novo proxecto que incluíse versións de música dos anos 70 e 80, así como a súa propia música. Naquela época, os seus integrantes eran **Belén** (voz), **Roberto** (guitarra e voz), **Joaquín** (batería), **Fran**(baixo e voz), **Manuel** (teclados) e **Guillermo** (guitarra e voz). Os teatros rexistraron un cheo total nas distintas cidades onde se presentou este espectáculo, logrando na súa maioría o recoñecemento e aplauso do público.

Nos anos 2013, 2014 e 2015, a **Sinfónica de Melide** e o seu director realizaron xiras de concertos monográficos con distintos programas. *Rapsodia en Azul e Branco* (2013) foi un programa composto na súa totalidade por música galega de distintos xéneros. *Concerto Latino* (2014) recolle as principais obras dos compositores clásicos latinos e adaptacións a ese ritmo de obras sinfónicas, como a *Quinta Sinfonía de Beethoven*. No ano 2015, repúxose o programa de música de zarzuela, e con el deuse por finalizado un longo período de producións e recitais en **Galicia, España e Portugal**.

[Imaxes, vídeos e prensa dos Concertos na provincia co patrocinio da Deputación da Coruña](#)

Programas de Autor

Obras de Música de Cámara

O 1 de marzo do 2013, estréanse, no Auditorio do Conservatorio Profesional de Música da Coruña, baixo o título xenérico *Estrea de obras de música de cámara*, varias composicións realizadas con anterioridade e que agora se presentan ao público:

- *Sonata Compostelá*, para piano.
- *Trío en La bemol maior*, para piano, violín e violoncello.
- *Cuarteto de cordas en Do menor*.
- *Elexía apaixonada*, para piano e violoncello.
- *Suite do Camiño*, para quinteto de cordas.

A interpretación correu a cargo de:

- **Gabriel López Rodríguez**, piano
- **Ludwig Dürichen**, violín
- **Gertraud Brilmayer**, violín
- **Despina Ionescu**, viola
- **Juan A. Almarza**, violoncello
- **Antonio Romero Cienfuegos**, contrabaixo

- **Javier Vázquez Grela**, piano

Concerto dos Solistas

O 11 de marzo do 2014, estréase, no Teatro Colón da Coruña, baixo o título xenérico *Concerto dos Solistas*, seis obras:

- *Lembranzas románticas*, para violín, violoncello e piano.
- *Sonata para violín e piano*.
- *Lembranzas andaluzas*, para clarinete e piano.
- *Ovación*, para saxofón e piano.
- *Hercules Brass*, para quinteto de metais.
- *Concerto para marimba e grupo instrumental*.

Unha vez máis, como leitmotiv na súa carreira musical, dá cabida nos seus estreas a solistas galegos ou afincados en Galicia, como:

- **Luis Domínguez Domínguez**, fagot
- **Ricardo Blanco Rodríguez**, piano
- **Narciso Pillo Guerreiro**, saxofón
- **Despina Ionescu**, viola
- **Juan A. Almarza**, violoncello
- **Javier Cedrón Fernández**, violín
- **J. Miguel Castro**, marimba
- **Fernando Gracia Gómez**, frauta
- **Gertraud Brilmayer Graser**, violín
- **Antonio Romero Cienfuegos**, contrabaixo
- **Javier Vázquez Grela**, piano
- **Nilo García Armas**, clarinete
- *Quinteto de metais Hercules Brass*, formado por **Alejandro Vázquez** e **Víctor Vilariño** (trompetas), **Javier González** (trompa), **Esteban Méndez** (trombón) e **Rodrigo Rodríguez** (tuba).

Caderno para Sofía

O 23 de maio do 2014, co título xenérico de *Concerto de música de cámara galega*, estréase, no Auditorio do Conservatorio Profesional de Música da Coruña, o seu *Caderno para Sofía*. Componse de nove pezas galegas para piano solista e quinteto de cordas, todas elas inspiradas en lugares significativos da xeografía galega que levan títulos suxestivos, como:

- *O Remuíño*
- *Na Ribeira Sacra*
- *Balada de outono*
- *As Fragas do Eume*
- *A brisa do Miño*
- *Fervenza de Ézaro*
- *Na Mariña Lucense*
- *As ondas do mar*

Esta obra foi escrita cunha dobre intención: para resaltar determinados lugares da nosa xeografía e para dotar de repertorio de obras galegas para o estudo do piano da súa propia filla, **Sofía**.

Foron os seus intérpretes o pianista ferrolán **Ricardo Blanco Rodríguez**, acompañado polo quinteto de cordas formado por **Javier Cedrón** (violín), **Gertraud Brilmayer** (violín), **Despina Ionescu** (viola), **Juan A. Almarza** (violoncello) e **Antonio Romero Cienfuegos** (contrabaixo).

É unha constante nas obras compostas por **Fernando Vázquez Arias** que leven títulos relacionados co territorio galego nun firme propósito de ir musicando os lugares máis emblemáticos de Galicia. Obras como a *Cantata do Deza* ou a *Cantata Melidá* son unha mostra deste propósito.

Presentación do Disco de Música de Cámara

O 15 de xaneiro de 2015, preséntase o disco *Obras de música de Cámara* de **Fernando Vázquez Arias** no Museo de Belas Artes da Coruña. Con motivo da presentación deste disco, estréanse a *Sonata Latina*, para frauta e piano, e *Cardioversión*, para trompeta e piano. Esta última está dedicada aos seus pais, **José Vázquez Marín** e **Esther Arias Pérez**. As obras foron interpretadas por **Fernando Gracia** (frauta) e **Abrahán Cupeiro** (trompeta), acompañados por **Ricardo Blanco** (piano).

A Raíña Lupa

O 2 de xullo de 2016, **Fernando Vázquez Arias** estrea no **Teatro Colón da Coruña** un dos proxectos máis ambiciosos realizados ata o momento: a súa ópera *A Raíña Lupa*. Nas notas ao programa, escritas polo propio autor, descríbese como se xestou a ópera. A ópera preséntase ao público en versión concerto, con acompañamento de piano, o 2 de xullo de 2016 no **Teatro Colón da Coruña**. Os ensaios comezan nove meses antes da estrea. Toda a produción e ensaios de todos os participantes correrán a cargo do autor, o que supón un dos eventos máis difíciles de levar a cabo de todos os anteriormente realizados, ao ser unha obra orixinal e sen referencias para os solistas. Os medios económicos para levar a cabo esta estrea foron moi limitados, polo que tivo que presentala sen escenificación, sen orquestra e reducindo os personaxes de doce a oito para facer posible a súa realización. **Fernando Vázquez Arias** escolle, na súa maioría, voces líricas galegas para interpretar os personaxes da ópera. Fai gala, tamén nesta produción, de ser un verdadeiro promotor de músicos galegos. O elenco estivo formado por:

- **Teresa Novoa** (*Lupa*)
- **Alba López** (*Eire*)
- **Mª José Ladra** (*Brenda*)
- **Clara Jelihovschi** (*Briana*)
- **Javier Palacios** (*Régulo*)
- **Diego Neira** (*Teodoro*)
- **Axier Sánchez** (*Torcuato*)
- **Gabriel Alonso** (*Atanasio*)

Co acompañamento ao piano de **Gabriel López** e a **Coral Polifónica Follas Novas da Coruña**, dirixidos todos por **Fernando Vázquez Arias**. A ópera tivo unha gran acollida tanto de público como de crítica, e houbo varias propostas para representala, pero o certo é que ata a data non se concretou ningunha, quedando á espera deste acontecemento.

Concerto con Dedicatorias

O 30 de xuño de 2017, **Fernando Vázquez Arias** estrea no **Museo de Belas Artes da Coruña**, co título xenérico de *Concerto con dedicatorias*, varias obras que están dedicadas a distintas formacións ou persoas:

- *Suite das Praias*, para piano.
- *Versos arrebatados*, para violín e piano.
- *Tango*, para vibráfono, guitarra e piano.

- *Arrebato Hispano*, para cuarteto de saxos.

Neste concerto repuxéronse dúas obras do autor estreadas con anterioridade: *Cardioversión*, para trompeta e piano, e *Ovación*, para saxofón e piano. Nesta ocasión foron interpretadas por **Bernardo Bernardo** (trompeta) e **Marcos Mariño** (saxofón), acompañados ao piano por **Gabriel López**.

Presentación do Concerto con Dedicatorias

A primeira das obras estreadas foi a *Suite das Praias*, inspirada nas praias do sur de Galicia e interpretada ao piano por **Gabriel López**. Consta de sete movementos: *Montalvo*, *Areas Brancas*, *Paxariñas*, *Silgar*, *Punta do Vicaño*, *A Lanzada* e *Canelas*. Esta obra está dedicada á que fora a súa profesora de piano, **Mercedes Goicoa Fernández**, Presidenta de Honra da **Real Academia Galega de Belas Artes**, polo maxisterio exercido durante moitos anos.

A segunda obra, *Versos Arrebatados*, para violín e piano, está dedicada á nova e talentosa violinista **Diana Poghosyan Mirzoyan**. A obra está inspirada nuns poemas propios da violinista, onde expresa o arrebatado dun amor frustrado e a ilusión duns novos tempos por descubrir. Foi acompañada ao piano por súa nai, **Anna Mirzoyan**.

A terceira obra, *Tango*, foi dedicada ao **Trío EnClave**, formado por **Mateo Arnáiz** (guitarra española), **Miguel Castro** (vibráfono) e **Ximo Pallás** (contrabaixo). Esta peza está inspirada no tango arxentino como lugar preferido da emigración galega. É unha achega máis a este xénero en homenaxe aos emigrantes galegos que marcharon a esas terras no século pasado.

A cuarta obra, *Arrebato Hispano*, está dedicada ao cuarteto de saxofóns **Skirion**, formado polos prestixiosos músicos galegos **Alejandro Cimadevila**, **Jorge García**, **Alberto N. Noguerol** e **Marcos Mariño**. A obra inspírase na romaría popular galega, onde os músicos interpretaban pezas de exhibición para este instrumento, causando verdadeiros arrebatos emocionais entre o público. O propio pai do autor participou como saxofonista en moitos destes festexos populares.

Cantata Rosaliana

O **23 de xuño de 2017**, estréase no **Auditorio da Fundación Barrié de la Maza en A Coruña** a *Cantata Rosaliana* de **Fernando Vázquez Arias**, obra dedicada á **Coral Polifónica Follas Novas de A Coruña**, da que desde finais de 2013 é o seu director artístico.

Esta obra foi presentada o **31 de marzo** na **Casa Museo da Matanza en Padrón**, onde o compositor ofreceu unha charla sobre a obra, acompañado polos membros da directiva da **Coral Polifónica Follas Novas** e o director da Casa Museo, **Anxo Angueira**. Ao rematar o acto, o compositor depositou no arquivo do museo un exemplar da partitura.

A *Cantata Rosaliana*, en seis movementos, é unha obra coral para soprano, mezzosoprano, barítono, baixo, coro mixto e piano. Está inspirada na literatura e poesía de **Rosalía de Castro**, facendo fincapé nalgúns dos temas que máis identifican á poeta de Padrón: a emigración, as cartas a **Manuel Murguía**, os seus poemas de *Follas Novas*, *Cantares Gallegos* e o importantísimo papel que desenvolveu no movemento artístico do *Rexurdimento* en Galicia. Ademais dos textos de **Rosalía**, intercaláronse textos propios do compositor, que describen en ocasións conceptos da vida da poeta e sentimentos máis profundos.

A voz solista da soprano correspóndese co personaxe de **Rosalía de Castro** e a do barítono co seu marido, **Manuel Murguía**.

A obra consta de seis movementos:

- 1 *Follas Novas* – barítono e coro
- 2 *Cartas a Rosalía* – soprano, barítono e coro
- 3 *Cantares Gallegos* – soprano e coro
- 4 *Coro dos emigrantes* – soprano, mezzosoprano e coro
- 5 *Calade* – barítono e coro
- 6 *Canzón de cuna para Rosalía morta* – baixo e coro

Foron os seus intérpretes:

- **Clara Jelihovschi**, soprano
- **María José Ladra**, mezzosoprano
- **Gabriel Alonso**, barítono
- **Alejandro Baliñas**, baixo
- **Coral Polifónica Follas Novas**
- **Anna Mirzoyan**, piano
- **Fernando Vázquez Arias**, director

Concerto Homenaxe a Mingo de Pita

O **24 de xuño de 2018**, estréanse en **Melide** varias obras e arranxos musicais para o *Concerto Homenaxe a Mingo de Pita*, gran dinamizador cultural de Melide. Para esta ocasión, **Fernando Vázquez Arias** escribe:

- *Réquiem por un gaitero*, para gaita, coro, piano e orquestra de corda, con textos do escritor e pintor melidense **Xosé Manuel Broz. Manuel Varela**, alumno do homenaxeado, foi o gaitero solista.
- *Dúo para Susana e Lucía*, interpretado por **Susana García** (soprano) e **Lucía Iglesias** (soprano).
- *Valses Galegos*, para cuarteto de voces, piano e coro mixto, interpretados por **Lucía Iglesias** (soprano), **Irene Zas**(mezzosoprano), **Daniel Canosa** (tenor) e **Alejandro Baliñas** (baixo), coa **Coral Polifónica Follas Novas** e o acompañamento ao piano de **Anna Mirzoyan**.
- *Encontros*, para orquestra de corda, foi outra das obras escritas para a ocasión. Foi interpretada pola orquestra de cordas **Ensemble do Camiño**, formada por alumnos e profesores do **Conservatorio de Melide**.

Todo o evento estivo dirixido polo mestre **Fernando Vázquez Arias**.

CICLO MONOGRÁFICO

Estreas na Academia

O propósito destes concertos é dar a coñecer as obras escritas polo compositor **Fernando Vázquez Arias** nos últimos anos, interpretadas por músicos galegos, unha constante na traxectoria artística do autor.

O concerto do día 14 de xaneiro incluíu a presentación das seguintes obras: *Sonata Brigantia*, dedicada á cidade da **Coruña**, a segunda patria do autor; *Tema con variacións para Ismael*, ambas escritas para piano; *Concerto Galaico* e *Almas Xemelgas*, para fagote e piano.

O concerto do día 11 de marzo tivo como protagonista a música escrita para quinteto de cordas e piano. Para esta ocasión incluíronse: *Suite Coruñesa*, que consta de cinco movementos –Os Cantóns, Obelisco, Paseo polos Xardíns, A Mariña e O Parrote–; *Balada das Estrelas*, para violín, violoncello e piano; e *Cantos e Rituais*, para quinteto de cordas e piano.

O concerto do día 8 de abril foi o máis variado deste ciclo, cun repertorio que explora a riqueza da música de cámara en distintas formacións instrumentais. O programa inclúe *O Zoar do Vento*, obra para quinteto de ventos; a *Sonata Española*, para trompeta e piano; e *Camiño dos Faros*, que consta de cinco pezas galegas escritas para soprano, violoncello e piano.

O día 3 de xuño pechou este ciclo de concertos. Inclúe o *Concerto para violoncello e piano*, dedicado á súa muller, **Pepi Martínez Carmona**, como agradecemento polo seu constante

apoio e alento ao longo da súa vida artística e persoal; *Costa da Caparica*, tamén para violoncello e piano; *Tres Caprichos Nostálxicos*, para frauta soa; *Soños Fugaces* e *Bagatela Viaxeira* para piano; e a *Fantasia para clarinete e piano*.

Foron os seus intérpretes:

- **Ricardo Blanco**, *piano*
- **Esteban García Vidal**, *fagot*
- **Cuarteto Scherzo**
 - **Regina Laza Pérez-Blanco**, *violín*
 - **Enrique Carlos Iglesias Precado**, *violín*
 - **Alison Dalglish**, *viola*
 - **Ramón Solsona Massana**, *violoncello*
 - **José F. Rodrigues Alexandre**, *contrabaixo*
- **Gonzalo Sánchez García**, *trompeta*
- **Quinteto G1**
 - **María Piñeiro Ruibal**, *frauta*
 - **Pablo Díaz Coira**, *oboe*
 - **Pablo Ares Ferro**, *clarinete*
 - **Nerea Fernández Sampayo**, *trompa*
 - **Mario Hermida Martínez**, *fagote*
 - **Julio Cabo Messeguer**, *director*
- **Clara Jelihovschi Panas**, *soprano*
- **Millán Abeledo Malheiro**, *violoncello*
- **Elisa Martín**, *piano*
- **Fernando Raña Barreiro**, *frauta travesa*
- **Nilo Jesús García Armas**, *clarinete*

[Imaxes e prensa do Ciclo Monográficos Estreas na Real Academia Galega de Belas Artes](#)

Director da Coral Polifónica Follas Novas

En 2011, é nomeado director titular da **Coral Polifónica Follas Novas** de **A Coruña**, un dos coros históricos da cidade, con 94 anos de historia. Como é habitual nas formacións que dirixe, o primeiro é tomarlles o pulso, coñecendo os seus recursos vocais, para logo escribir obras novas e arranxos musicais, explorando as súas propias posibilidades, que os fan máis orixinais que outras formacións do mesmo xénero. **Fernando Vázquez Arias** fai a súa presentación á fronte deste coro no **Teatro Colón de A Coruña** cunha obra inspirada no nome da propia coral, *Follas Novas*, que describe a traxectoria do coro ao longo da súa historia. Así, cumprindo coas propias tarefas e obrigas do coro, irán aparecendo novas composicións, brindándolles a oportunidade de formar parte dos seus proxectos que el mesmo xestiona, como a súa ópera *A Raíña Lupa*, estreada o 2 de xullo de 2016 no **Teatro Colón de A Coruña**. Este estreo foi un gran éxito para o autor e para os intérpretes, tal como se viviu esa noite e recolle a prensa nos diferentes artigos. Pero, sobre todo, o coro desempeñou unha labor fundamental, resolta dunha maneira brillante. O 23 de xuño de 2017, **Fernando Vázquez Arias** estreou, coa mencionada coral, na **Fundación Barrié de la Maza**, outra das súas obras: a *Cantata Rosaliana* para soprano, mezzosoprano, barítono, baixo, coro e piano. Esta obra está dedicada á **Coral Polifónica Follas Novas** pola súa intensa labor cultural ao longo de toda a súa existencia. En 2018, participará noutro dos seus estrea: *Réquiem por un gaiteiro*, dedicada ao activista cultural e político **Mingos de Pita**. O 8 de outubro de 2023, a coral recibe da **Academia Galega de Belas Artes** a Medalla de Ouro Marcial do **Adalid**, baixo a presidencia de **Fernando Sandino Ráfales**, con **Jesús María Massa Tejón** como secretario e **José Taboada Manteiga** como tesoureiro, sendo director musical **Fernando Vázquez Arias**.

A Raíña Lupa

O 2 de xullo de 2016 estreou, no **Teatro Colón de A Coruña**, un dos proxectos máis ambiciosos realizados ata o momento, a súa ópera *A Raíña Lupa*. Nas notas ao programa, escritas polo propio autor, descríbese como se xestou a ópera.

Estreo da ópera A ópera présentase ao público, en versión concerto, co acompañamento de piano, o 2 de xullo de 2016 no **Teatro Colón de A Coruña**. Os ensaios comezan nove meses antes do estreo. Toda a produción e ensaios de todos os participantes correron a cargo do autor, o que supuxo un dos eventos máis difíciles de levar a cabo de todos os anteriormente realizados, ao ser unha obra orixinal e sen referencias para os solistas. Os medios económicos para levar a cabo este estreo foron moi limitados, de modo que tivo que presentala sen escenificar, sen orquestra e reducindo os personaxes de doce a oito para facer posible o estreo. **Fernando Vázquez Arias** elixe, na súa maioría, voces líricas galegas para interpretar os personaxes da ópera. Fai gala, tamén nesta produción, de ser un verdadeiro promotor de músicos galegos. O elenco estará formado por **Teresa Novoa**(Lupa), **Alba López** (Eire), **Mª José Ladra** (Brenda), **Clara Jelihovschi** (Briana), **Javier Palacios** (Régulo), **Diego Neira** (Teodoro), **Axier Sánchez** (Torcuato) e **Gabriel Alonso** (Atanasio), co acompañamento de piano de **Gabriel López** e a **Coral Polifónica Follas**

Novas de A Coruña, dirixidos todos polo autor. A ópera tivo unha gran acollida tanto de público como de crítica, e houbo varias propostas para representala, pero o certo é que, ata a data, non se concretou ningunha, quedando á espera deste acontecemento.

Cantata Rosaliana

O 23 de xuño de 2017, estreouse no auditorio da **Fundación Barrié de la Maza en A Coruña** a *Cantata Rosaliana* de **Fernando Vázquez Arias**, obra dedicada á **Coral Polifónica Follas Novas de A Coruña**, da que desde finais de 2013 é o seu director artístico. Esta obra foi presentada o 31 de marzo na **Casa Museo da Matanza en Padrón**, onde o compositor ofreció unha charla sobre a obra, acompañado polos membros da directiva da **Coral Polifónica Follas Novas** e o director da casa museo **Anxo Angueira**. Ao finalizar o acto, o compositor depositou no arquivo do museo un exemplar da partitura. A *Cantata Rosaliana*, en seis movementos, é unha obra coral para soprano, mezzosoprano, barítono, baixo, coro mixto e piano. Está inspirada na literatura e poesía de **Rosalía de Castro**, facendo fincapé en algúns dos temas que máis identifican á poeta de **Padrón**: a emigración, as cartas a **Murguía**, os seus poemas de *Follas Novas*, *Cantares Gallegos* e o importantísimo papel que desenvolve no movemento artístico do **Resurgimiento** en **Galicia**. Ademais dos textos de **Rosalía**, intercálanse textos propios do compositor, que describen en ocasións conceptos da vida da poeta e sentimentos máis enfrontados. A voz solista da soprano correspóndese co personaxe de **Rosalía de Castro** e a do barítono co seu marido, **Manuel Murguía**.

[Imaxes, vídeos e prensa como director da Coral Follas Novas](#)

APÉNDICES

[Relación de centros onde impartiu clase.](#)

[Catálogo de obras compostas.](#)